

Prikaz nastupa jugoslavenskih vaterpolista na prvenstvima Evrope (1926 - 1986)

UDK 979.2 (497.1):796.09

Kolovoza mjeseca 1986. godine navršava se 60 godina od prvog prvenstva Evrope u vaterpolu. To je povod da se sjetimo sudjelovanja naših izabranika na trinaest od ukupno šesnaest održanih prvenstava¹.

Prvenstva Evrope u nekim sportovima (veslanje, rvanje, skokovi u vodu) započela su krajem prošloga stoljeća, a u vaterpolu u trećoj deceniji ovoga stoljeća. Ideja o organizaciji zajedničkog prvenstva u plivanju, vaterpolu i skokovima u vodu rođena je na VIII olimpijskim igrama u Parizu 1924. godine. Ističemo zajedničkog, jer su prvenstva Evrope razjedinjena po mjestu i vremenu održavanja, a vođeni sportovi: plivanje, vaterpolo i skokovi u vodu, ujedinjeni od 1908. godine u Međunarodnu amatersku plivačku federaciju (FINA) održavaju svoja prvenstva Evrope istovremeno i na istom mjestu. Evropske zemlje, članice FINE, osnovale su 1927. godine Evropsku ligu (LEN) koja je od svog utemeljenja preuzela brigu oko organizacije prvenstva Evrope.

o0o

I PRVENSTVO EVROPE — BUDIMPEŠTA 18 — — 22. VIII 1926.

Prvo prvenstvo povjereno je Mađarima koji su na bazenu Csazarfurdo ugostili četrnaest evropskih zemalja. Izostale su natjecateljke u plivanju i skokovima u vodu, pa su na prvom prvenstvu sudjelovali samo muški.

Jugoslavija nije sudjelovala jer do tada nije bilo reprezentativnog nastupa vaterpolista.

(Plasman: 1. Mađarska, 2. Švedska, 3. Njemačka)

II PRVENSTVO EVROPE — BOLOGNA 31. VIII — 4. IX 1927.

Krajem kolovoza, na Sveslavenskom prvenstvu u Beogradu, reprezentacija Jugoslavije odigrala je svoje prve dvije utakmice i odmah nakon toga otputovala za Italiju na prvenstvo Evrope.

Rezultati: Jugoslavija — Belgija 1 : 7 — Austrija 0 : 2

Plasman: nije postignut (1. Mađarska, 2. Francuska, 3. Belgija)

Igrači: Dinko Fabris, Srećko Čulić, Ivica Dabrović, Ante Roje, Mirko Braida, Nenad Popović, Mirko Mirković, Andro Kuljiš².

III PRVENSTVO EVROPE — Pariz 23—30. VIII 1931.

Vaterpolisti Jugoslavije nisu nastupili, a našu zemlju predstavljala je plivačica Nada Lampert.

(Plasman: 1. Mađarska, 2. Njemačka, 3. Austrija)

IV PRVENSTVO EVROPE — MAGDEBURG 12 — 19. VIII 1934.

Sudjelovanje vaterpolista na ovom prvenstvu uslijedilo je zahvaljujući Magdeburškom plivačkom klubu koji je snosio sve troškove za našu reprezentaciju. Zanimljivo je istaći da su reprezentaciju sačinjavali igrači Juga (Dubrovnik) pojačani vratarom Mirom Mihovilović (Jadran, Split).

Rezultati: Jugoslavija — Mađarska 1 : 3 — Belgija 0 : 3 — Francuska 2 : 1 — Nizozemska 1 : 3 — Španjolska 3 : 2 — Čehoslovačka 2 : 2
Plasman: 5. mjesto (1. Mađarska, 2. Njemačka, 3. Belgija)

Igrači: Miro Mihovilović, Vinko Cvjetković, Zdravko Samardžić, Marko Bibica, Jozo Dabrović, Luka Ciganović, Željko Standinger, Ante Bibica.

V PRVENSTVO EVROPE — LONDON 6 — 13. VIII 1938.

Vaterpolisti po treći put ne sudjeluju na prvenstvu. Jugoslaviju je predstavljao plivač Toni Cerer koji je u plivanju na 200 m prsno osvojio prvu (brončanu) medalju.

(Plasman: 1. Mađarska, 2. Njemačka, 3. Nizozemska)

VI PRVENSTVO EVROPE — MONTE CARLO 10 — 14. IX 1947.

Godinu dana nakon petog prvenstva započeo je drugi svjetski rat koji je trajao do 1945. godine, pa je zbog toga prošlo punih osam godina do slijedećeg prvenstva koje je održano uz sudjelovanje šesnaest zemalja. Vaterpolisti su na ovom prvenstvu očekivali svoju prvu medalju, ali u tome nisu uspjeli. Naime, deset sudionika vaterpolo turnira kockom su raspoređeni u grupe. U posljednjoj, trećoj grupi prednatjecanja određene su momčadi Mađarske, Švedske i Jugoslavije koje su ubrajane među favorite tog

prvenstva. Budući su samo pobjednici grupa igrali u finalu za plasman od prvog do trećeg mjesta, a drugoplasirane momčadi u grupi za plasman od četvrtog do šestog mjesta, dvije od tri momčadi favorita prvenstva, bile su već na startu onemogućene da se bore za medalju. Jugoslavija je u grupi osvojila treće mjesto i nije izborila plasman³.

Rezultati: Jugoslavija — Švedska 2 : 6 — Mađarska 3 : 3

Plasman: nije postignut (1. Italija, 2. Švedska, 3. Belgija)

Igrači: Juraj Amšel, Veljko Bakašun, Milivoj Bonačić, Marko Brainović, Ivo Giovanelli, Božo Grkinić, Zdravko Kovačić, Ivica Kurtini, Saša Strmac, Ivo Štakula.

VII PRVENSTVO EVROPE — BEČ 20 — 27. VIII 1950.

Drugo poslijeratno prvenstvo u vaterpolu odigrano je po novim pravilima koja su dozvoljavala igračima slobodu kretanja i nakon sučeva zvižduka (do tada su se morali zaustavljati na mjestu gdje su zatečeni zviždukom). Naši vaterpolisti se rado sjećaju prvenstva održanog u Beču i po tome što su osvojili prvu medalju.

Rezultati: Jugoslavija — Švicarska 18 : 4 — Austrija 8 : 3 — Italija 9 : 7 — Nizozemska 3 : 6 — Švedska 4 : 4 — Francuska 4 : 1

Plasman: 3. mjesto (1. Mađarska, 2. Švedska)
Igrači: Juraj Amšel, Veljko Bakašun, Ivo Štakula, Božo Grkinić, Ivica Kurtini, Zdravko Ježić, Lovro Radonjić, Hrvoje Kačić, Matko Goszl, Ivo Brajević, Boško Vuksanović, Zdravko Kovačić.

VIII PRVENSTVO EVROPE — TORINO 31. VIII — 5. IX 1954.

Vaterpolisti su bez poraza osvojili drugo

mjesto, plivačice su osvojile prvu medalju, a skakači u vodu zabilježili prvi nastup.

Rezultati: Jugoslavija — Španjolska 7 : 2 — Francuska 10 : 0 — Mađarska 3 : 3 — SSSR 1 : 1 — Italija 3 : 1 — Nizozemska 4 : 0

Plasman: 2. mjesto (1. Mađarska, 3. Italija)

Igrači: Zdravko Kovačić, Veljko Bakašun, Boško Vuksanović, Ivica Kurtini, Zdravko Ježić, Lovro Radonjić, Marjan Žuželj, Vladimir Ivković, Juraj Amšel, Tomislav Franjković.

IX PRVENSTVO EVROPE — BUDIMPEŠTA 31. VIII — 6. IX 1958.

Jugoslavija po drugi put šalje na prvenstvo plivače, skakače u vodu i vaterpoliste koji su uspjeli obraniti srebrnu medalju.

Rezultati: Jugoslavija — Bugarska 8 : 1 — Poljska 4 : 0 — SR Njemačka 7 : 2 — Nizozemska 4 : 1 — Mađarska 3 : 5 — SSSR 2 : 3 — Italija 3 : 2

Plasman: 2. mjesto (1. Mađarska, 3. SSSR)

Igrači: Milan Muškatirović, Ivica Cipci, Boris Čukvas, Gojko Arneri, Lovro Radonjić, Jani Barle, Božidar Stanišić, Hrvoje Kačić, Zlatko Šimenc, Zdravko Ježić.

X PRVENSTVO EVROPE — LEIPZIG 18 — 25. VIII 1962.

Na ovom prvenstvu bio je posebno interesantan redosljed momčadi. Nakon odigrane tri finalne utakmice za plasman od prvog do četvrtog mjesta, momčadi Jugoslavije i SSSR-a imale su isti broj bodova, neriješenu gol razliku, a kako je i međusobni susret završio neriješeno, podijelili su drugo mjesto i objema je dodijeljena srebrna medalja (brončana nije nikome dodijeljena). To je jedinstveni slučaj na evropskim prvenstvima u vaterpolu, jer su nakon toga pravilima riješeni takvi slučajevi.⁴

Reprezentacija Jugoslavije na IV prvenstvu Evrope u Magdeburgu. S lijeva stoje: Ante Bibica, Zdravko Samardžić, jedan navijač, Jozo Dabrović, Miro Mihovilović, Zeljko Standinger, Marko Bibica, Boris Praunsberger (vođa puta i tehnički rukovodilac); čuče: Vinko Cvjetković i Luka Ciganović

Rezultati: Jugoslavija — V. Britanija 8:1 — Belgija 10:1 — SSSR 3:3 — Nizozemska 3:4 — Mađarska 2:3 — DR Njemačka 1:0

Plasman: 2. mjesto (1. Mađarska, 2. Jugoslavija i SSSR)

Igrači: Milan Muškatirović, Ivo Trumbić, Vinko Rosić, Zlatko Šimenc, Toni Nardeli, Davor Poković, Frane Nonković, Jani Barle, Boris Čukvas, Ante Matošić, Đuro Radan.

XI PRVENSTVO EVROPE — UTRECHT 20 — 27. VIII 1966.

Nizozemci su po prvi put bili organizatori prvenstva na kojem su Mađari doživjeli neuspjeh jer su po drugi put na prvenstvu ostali bez medalje.

Rezultati: Jugoslavija — DR Njemačka 1:2 — Čehoslovačka 5:1 — Francuska 6:1 — Mađarska 3:2 — SSSR 1:1 — Nizozemska 3:1 — Italija 2:1

Plasman: 3. mjesto (1. SSSR, 2. DR Njemačka)

Igrači: Đuro Radan, Ivo Trumbić, Đorđe Perišić, Vinko Rosić, Zlatko Šimenc, Roland Lopatny, Zoran Janković, Mirko Sandić, Ozren Bonačić, Miroslav Poljak, Karlo Stipanić.

XII PRVENSTVO EVROPE — BARCELONA 5 — 12. IX 1970.

U Barceloni je prvi put nastupio za našu reprezentaciju Ratko Rudić (danas savezni kapetan) koji je jedini zabilježio četiri nastupa na evropskim prvenstvima.

Rezultati: Jugoslavija — SR Njemačka 5:3 — Italija 4:3 — Švedska 4:2 — Irska 15:2 — Rumunjska 5:3 — SSSR 1:4 — Mađarska 4:7 — Nizozemska 3:2

Plasman: 3. mjesto (1. SSSR, 2. Mađarska)

Igrači: Karlo Stipanić, Ozren Bonačić, Uroš Marović, Mirko Sandić, Zoran Janković, Ronald Lopatny, Siniša Belamarić, Radovan Miškov, Dušan Antunović, Ratko Rudić, Miloš Marković.

XIII PRVENSTVO EVROPE — BEČ 14 — 25. VIII 1974.

Grad na Dunavu je po drugi put domaćin prvenstva na kojem plivači postižu zapažene rekorde. U vaterpolu Mađari osvajaju desetu zlatnu medalju a naši predstavnici četvrtu brončanu.

Rezultati: Jugoslavija — Nizozemska 5:3 — SSSR 9:10 — Mađarska 7:7 — Rumunjska 6:5 — Italija 4:4 — SR Njemačka 7:3 — Španjolska 7:6

Plasman: 3. mjesto (1. Mađarska, 2. SSSR)

Igrači: Miloš Marković, Ozren Bonačić, Uroš Marović, Ratko Rudić, Nikola Stameniće, Đuro Savinović, Siniša Belamarić, Dušan Antunović, Boško Lozica, Predrag Manojlović, Luko Vežilić.

XIV PRVENSTVO EVROPE — JONKOPING 14 — 21. VIII 1977.

U Švedskoj Jugoslavija osvaja još jednu srebrnu medalju, a vratar reprezentacije Luko Vežilić izabran je za najboljeg vratara prvenstva.

Rezultati: Jugoslavija — Italija 5:4 — Mađarska 3:4 — SSSR 10:7 — SR Njemačka 5:3 — Rumunjska 6:4 — Nizozemska 8:6 — Španjolska 5:2

Plasman: 2. mjesto (1. Mađarska, 3. Italija)

Igrači: Luko Vežilić, Ratko Rudić, Slobodan Trifunović, Boško Lozica, Damir Polić, Siniša Belamarić, Predrag Manojlović, Mirsad Galijaš, Zoran Mustur, Zoran Gopčević, Đorđe Popović, Predrag Vranješ, Zoran Roje.

Osvajaci srebrne medalje u Jönkopingu 1977. godine. S lijeva stoje: Ante Petrić (savezni trener), Zoran Mustur, Mirsad Galijaš, Ratko Rudić, Luko Vežilić, Predrag Manojlović, Slobodan Trifunović, Siniša Belamarić i Trifun Čirković (savezni kapetan); sjede: Đorđe Popović, Boško Lozica, Zoran Gopčević, Damir Polić, Predrag Vranješ i Zoran Roje

XV PRVENSTVO EVROPE — SPLIT 5 — 12. IX 1981.

Jubilarno prvenstvo održano je po prvi put u našoj zemlji, Splitu, gdje su dvije godine ranije, također prvi put u našoj zemlji, održane Mediteranske igre. Naši plivači osvojili su prvu zlatnu medalju, a vaterpolisti su ostali bez medalje.

Rezultati: Jugoslavija — Španjolska 8:10 — SR Njemačka 6:10 — Nizozemska 9:8 — Mađarska 6:7 — Italija 8:7 — Rumunjska 12:10 — SSSR 5:9

Plasman: 4. mjesto (1. SR Njemačka, 2. SSSR, 3. Mađarska)

Igrači: Milorad Krivokapić, Zoran Gopčević, Damir Polić, Ratko Rudić, Zoran Mustur, Zoran Roje, Mlivoj Bebić, Slobodan Trifunović, Boško Lozica, Stanko Zloković, Andrija Popović, Veselin Marković, Mirsad Galijaš.

XVI PRVENSTVO EVROPE — RIM 20 — 27. VIII 1983.

Italija je po treći put bila organizator prvenstva. Naši vaterpolisti ostali su bez medalje, a Španjolci osvajaju svoju prvu medalju.

Rezultati: Jugoslavija — Italija 9:9 — Nizozemska 10:5 — SR Njemačka 5:3 — Španjolska 8:9 — Rumunjska 11:8 — SSSR 8:8 — Mađarska 7:8

Plasman: 4. mjesto (1. SSSR, 2. Mađarska, 3. Španjolska)

Igrači: Milorad Krivokapić, Zoran Gopčević, Antonio Milat, Dragan Andrić, Veselin Đuho, Zoran Roje, Mlivoj Bebić, Goran Sukno, Veselin Marković, Stanko Zloković, Marjan Risek, Zoran Filipović, Tomislav Paškvalin.

XVII PRVENSTVO EVROPE — Sofija 4 — 11. VIII 1985.

Mađari po treći put ostaju bez trofeja, a naši predstavnici osvajaju petu po redu srebrnu medalju.

Rezultati: Jugoslavija — Mađarska 4:7 — Nizozemska 11:7 — SR Njemačka 7:6 — Grčka 12:5 — Španjolska 7:3 — Italija 10:9 — SSSR 7:7

Plasman: 2. mjesto (1. SSSR, 3. SR Njemačka)

Igrači: Milorad Krivokapić, Deni Lušić, Zoran Petrović, Perica Bukić, Veselin Đuho, Dragan Andrić, Mlivoj Bebić, Dubravko Šimenc, Goran Sukno, Tomislav Paškvalin, Igor Milanović, Goran Rađenović, Andrija Popović, Marinko Roje, Aleksandar Šoštar.

Popis natjecatelja

U ovom popisu navedena su imena svih natjecatelja spomenutih u ovom prikazu i to svrstana po abecednom redu. Uvršteni su i rezervni vaterpolo igrači koji nisu nastupali, ali su bili prisutni i službeno prijavljeni. Za svakoga je navedena godina u kojoj je nastupio.⁵

Amšel Juraj, 1947, 1950, 1954.

Andrić Dragan, 1983, 1985.

Antunović Dušan, 1970, 1974.

Arneri Gojko, 1958.

Bakašun Veljko, 1947, 1950, 1954.

Barle Jani, 1958, 1962.

Bebić Mlivoj, 1981, 1983, 1985.

Belamarić Siniša, 1970, 1974, 1977.

Bibica Ante, 1934.

Bibica Marko, 1934.

Bonačić, Mlivoj, 1947.

Bonačić Ozren, 1966, 1970, 1974.

Braida Mirko, 1927.

Brainović Marko, 1947.

Brajević Ivo, 1950.

Bukić Perica 1985.

Ciganović Luka, 1934.

Cipci Ivica, 1958.

Cvjetković Vinko, 1934.

Čulić Srećko, 1927.

Luko Vezilić je proglašen najboljim vratarom XIV prvenstva Evrope 1977. godine

Čukvas Boris, 1958, 1962.
 Dabrović Ivica, 1927.
 Dabrović Jozo, 1934.
 Đuho Veselin, 1983, 1985.
 Fabris Dinko, 1927.
 Filipović Zoran, 1983.
 Franjković Tomislav, 1954.
 Galijaš Mirsad, 1977, 1981.
 Giovanelli Ivo, 1947.
 Gopčević Zoran, 1977, 1981, 1983.
 Goszl Matko, 1950.
 Grkinić Božo, 1947, 1950.
 Ivković Vladimir, 1950.
 Janković Zoran, 1966, 1970.
 Ježić Zdravko, 1950, 1954, 1958.
 Kačić Hrvoje, 1950, 1958.
 Kovačić Zdravko, 1947, 1950, 1954.
 Krivokapić Milorad, 1981, 1983, 1985.
 Kuljiš Andro, 1927.
 Kurtini Ivica, 1947, 1950, 1954.
 Lopatny Roland, 1966, 1970.
 Lozica Boško, 1974, 1977, 1981.
 Lušić Deni, 1985.
 Manojlović Predrag, 1974, 1977.
 Marković Miloš, 1974, 1977.
 Marković Veselin, 1981, 1983.
 Marović Uroš, 1970, 1974.
 Matošić Ante, 1962.
 Mihovilović Miro, 1934.
 Milanović Igor, 1985.
 Milat Antonio, 1983.
 Mirković Mirko, 1927.
 Miškov Radovan, 1970.
 Mustur Zoran, 1977, 1981.
 Muškatirović Milan, 1958, 1962.
 Nardeli Toni, 1962.
 Nonković Frane, 1962.
 Paškvalin Tomislav, 1983, 1985.
 Petrović Zoran, 1985.
 Perišić Đorđe, 1966.
 Poković Davor, 1962.
 Polić Damir, 1977, 1981.
 Poljak Miroslav, 1966.
 Popović Andrija, 1981, 1985.
 Popović Đorđe, 1977.
 Popović Nenad, 1927.
 Radan Đuro, 1962, 1966.
 Radonjić Lovro, 1950, 1954, 1958.
 Rađenović Goran, 1985.
 Risek Marjan, 1983.
 Roje Ante, 1927.
 Roje Marinko, 1985.
 Roje Zoran, 1977, 1981, 1983.
 Rosić Vinko, 1962, 1966.

Rudić Ratko, 1970, 1974, 1977, 1981.
 Samardžić Zdravko, 1934.
 Sandić Mirko, 1966, 1970.
 Savinović Đuro, 1974.
 Stamenić Nikola, 1974.
 Standinger Željko, 1934.
 Stanišić Božidar, 1958.
 Stipanić Karlo, 1966, 1970.
 Strmac Saša, 1974.
 Sukno Goran, 1983, 1985.
 Šimenc Dubravko, 1985.
 Šimenc Zlatko, 1958, 1962, 1966.
 Šoštar Aleksandar, 1985.
 Štakula Ivo, 1974, 1950.
 Trifunović Slobodan, 1977, 1981.
 Trumbić Ivo, 1962, 1966.
 Vranješ Predrag, 1977.
 Vuksanović Boško, 1950, 1954.
 Zloković Stanko, 1981, 1983.
 Žuželj Marjan, 1954.

Bilješke

¹ Podaci o nastupima sakupljeni su u arhivima Vaterpolo saveza Jugoslavije (Beograd, Strahinića Bana 73a) i Jugoslavenskog sportskog lista Sport (Beograd, Trg Marksa i Engelsa 7).

² Jedini, a ujedno i prvi gol na prvenstvu Evrope za našu reprezentaciju, postigao je Mirko Mirković, kojeg je na drugoj utakmici s reprezentacijom Austrije zamijenio Andro Kuljiš.

³ Plasman u grupi bio je slijedeći:

1. Švedska	2	2	0	0	11:5	4
2. Mađarska	2	0	1	1	6:8	1
3. Jugoslavija	2	0	1	1	5:9	1

U konačnom poretku Mađarska je zauzela četvrto mjesto.

⁴ Tablica nakon finalnih utakmica izgledala je ovako:

1. Mađarska	3	2	1	0	9:7	5
2. SSSR	3	0	3	0	7:7	3
3. Jugoslavija	3	1	1	1	6:6	3
4. DR Njemačka	3	0	1	2	5:7	1

⁵ Nismo uspjeli sakupiti i navesti imena ostalih aktivnih sudionika: trenera, tehničkih rukovodilaca, liječnika, sudaca, i drugih, koji su također davali doprinos postignutim rezultatima.

Literatura

Petar Stevčić (priredio), Plivanje — godišnjak (brošura), izdanje Fiskulturnog saveza Jugoslavije Milivoj Petković, Veterpolo reprezentacija Jugoslavije između dva rata (1927-1940), Povijest sporta, Zagreb 1981, br. 47, str. 115; isti, Plivači i vaterpolisti Juga na međunarodnim natjecanjima do 1979. godine, Dubrovnik, Dubrovnik 1978, br. 6, str. 81.

X Europe — Meisterschaftenn im Schwimmen, Springen und Wasserball (brošura bez mjesta i godine, izdata prigodom X prvenstva Evrope u Leipzigu).